

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7C/133/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316205814
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8316205814.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, AK Slnecná 765/3, 900 45 Malinovo, proti žalovanému: E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Č.. XXXX/XX, XXX XX U., zast JUDr. Miroslavom Korchom, advokátom, AK Kukorelliho 1505/50, P.O.BOX 104, 066 01 Humenné, o zaplatenie sumy 1 298,52 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovanému **p r i z n á v a** náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.06.2016 v spojení s písomným vyjadrením zo dňa 09.03.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1 298,52 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 298,52 eur od 18.06.2006 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 13.04.2006 žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 663,88 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s príslušným poplatkom vo výške 634,67 eur, teda celkovo sumu vo výške 1 298,55 eur, za podmienok dohodnutých v Zmluve o úvere a to v 12-tich mesačných splátkach po 108,21 eur, počnúc dňom 13.05.2006. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere, sa žalobca a žalovaná dohodli, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalobca zaslal žalovanému viacpočetné upozornenia na omeškanie so zaplatením splátok. Na uvedené upozornenia žalovaný nereagoval. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok, sa dlhy stali splatnými dňa 18.06.2006.

Žalobca podal dňa 31.08.2006 trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Humenné vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko mal žalobca podozrenie, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere v úmysle úver vôbec nesplácať. Uvedenému podozreniu nasvedčovala aj skutočnosť, že odo dňa uzatvorenia zmluvy o úvere ku dňu podania trestného oznámenia žalovaný nepoukázal v prospech predmetných zmlúv o úvere žiadnu splátku, a to aj napriek skutočnosti, že mal finančné prostriedky, čo vyplýva z údajov uvedených v žiadosti o úver v časti „Mesačné príjmy a výdavky“. Žalobca mal teda za to, že žalovaný už v čase uzatvárania zmluvy o úvere vedela, že nebude úver splácať, čím uviedol žalobcu do omylu a spôsobil mu tým škodu. Okresný súd Humenné trestným rozkazom č.k. 1T/45/2007 zo dňa 20.03.2007 uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1

Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz Okresného súdu Humenné nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.04.2007. Žalovaný ku dňu vyhotovenia návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradil žalobcovi žiadnu platbu.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, vzniesol námietku premlčania a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a jej prílohami a to Zmluvou o úvere zo dňa 13.04.2006, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, trestným rozkazom tunajšieho súdu sp.zn. 1T/45/2007, písomnými vyjadreniami strán sporu, prednesom právneho zástupcu žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 13.04.2006 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 663,88 eur (20 000,- Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 634,67 eur (19 120,- Sk), teda celkovo sumu 1 298,55 eur (39 120,- Sk) v 12-tich mesačných splátkach po 108,21 eur (3 260,- Sk), počnúc dňom 13.05.2006.

5. Podľa bodu 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalobcu, tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a dve tretiny poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

6. Z trestného rozkazu tunajšieho súdu zo dňa 20.03.2007 vydaného v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1T/45/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 19.04.2007, vyplýva, že žalovaný bol odsúdený za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 1 roka, a skúšobná bola určená na dobu dvoch rokov. Žalobca ako poškodený bol so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.04.2017 uviedol, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu č. XXXXXXXX je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka. Táto zmluva je predtlačovou formulárovou zmluvou. Poukázal, že sa nejedná pojmovo o zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, ale ide o zmluvu o pôžičke. Ak keby však strany uzavreli zmluvu o úvere, nie je táto skutočnosť prekážkou prednostnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. V danom prípade však ide aj o úver podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch a v uzatvorenej zmluve nie je uvedený údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, ani údaj o priemernej RPMN, čo boli v čase uzatvorenia zmluvy povinné údaje a ich neuvedenie má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva je podľa jeho názoru koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami strán a to najmä v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch a zároveň sú celá zmluva a všeobecné podmienky koncipované výlučne v prospech veriteľa. Celá zmluva sa prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť.

V ďalšom uviedol, že vznáša námietku premlčania celého uplatneného nároku z dôvodu uplynutia premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

8. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 16.05.2017 uviedol, že odmieta postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Dňa 13.04.2006 bola medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Vzťah Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je založený na subsidiárnom základe, čo znamená, že Občiansky zákonník je vo vzťahu k Obchodnému zákonníku všeobecným a podporným právnym predpisom. Aplikáciu Občianskeho zákonníka vylučuje sám Obchodný zákonník, resp. jeho konkrétne ustanovenia, napr. § 267 ods. 2 vylučuje aplikáciu § 49 Občianskeho zákonníka. Zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V ďalšom uviedol, že zákon v čase uzatvorenia zmluvy nestanovoval maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Pokiaľ sa jedná o premlčanie uplatneného nároku poukázal na znenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na uvedené uviedol, že má za to, že uplatnený nárok nie je premlčaný z dôvodu, že tunajší súd trestným rozkazom ho odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Z § 106 Občianskeho zákonníka okrem toho vyplýva, že právo na náhradu škody sa premlčí za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti z ktorej škoda vznikla. Trestného rozkazu vyplýva že ku škodovej udalosti došlo dňa 13.04.2006 a teda nárok bol uplatnený v premlčacej dobe. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 112 Občianskeho zákonníka.

9. Právny zástupca žalovaného vo svojom prednese uviedol, že zotrváva na vznesenej hmotnoprávnej námietke týkajúcej sa premlčania uplatneného nároku zo strany žalobcu. Poukázal na to, že daný prípad je potrebné posúdiť v zmysle ustanovení § 106 Občianskeho zákonníka, kde v ods. 1 je stanovená subjektívna premlčacia lehota, ktorá je kratšia a objektívna premlčacia lehota v ods. 2 poukazuje na to, že subjektívna lehota začala pre žalobcu plynúť najneskôr dňom nasledujúcim po doručení trestného rozkazu, pričom zo spisu je zrejmé, že trestný rozkaz bol doručený žalobcovi dňa 30.03.2007, čiže subjektívna premlčacia lehota uplynula dňa 30.03.2009. Podľa jeho názoru uplynula aj objektívna premlčacia lehota, keďže k uzatvoreniu zmluvy medzi stranami sporu došlo dňa 13.04.2006, kedy bol aj žalovanému poskytnutý úver a teda objektívna 10 ročná lehota uplynula dňa 13.04.2016 a žaloba bola podaná až dňa 17.06.2016. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

10. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky

11. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

12. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

13. Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

14. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa platného a účinného v rozhodnom období, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie konanie, ktoré

a) je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby,

b) môže privodiť ujmu účastníkovi obchodného vzťahu pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklostí a praxe a pri ktorom sa využíva najmä omyl, lesť, vyhrážka, výrazná nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o úvere, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

16. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“)

17. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Právny vzťah je potrebné posudzovať s ohľadom na subjekty a ochranu subjektov. Ak by bola priznaná právna ochrana len tým subjektom, ktorí sú lepšie pripravení, bol by to zásah do rovnosti. Nie je možné

predpokladať, že osoba v núdzi bude rovnako dobre poznať právo ako podnikateľ poskytujúci pôžičky (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Obdo 47/2010 zo dňa 20.4.2011).

18. V danej právnej veci mal teda súd na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 13.04.2006 uzatvorená zmluva o úvere. Na jej základe zmlúv poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 663,88 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s poplatkom vo výške 634,67 eur, spolu sumu vo výške 1 298,55 eur a to v 12-tich mesačných splátkach po 108,21 eur, počnúc dňom 13.05.2006. Trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/45/2007 zo dňa 20.03.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 19.04.2007, súd uznal žalovaného za vinného z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, pričom žalobca bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

19. Poškodený, ktorý má podľa príslušných zákonných ustanovení proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu, pričom návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Adhézne konanie prebieha v rámci trestného konania zároveň s rozhodovaním o vine obžalovaného. Pri rozhodovaní o náhrade škody poškodeného voči obvinenému súd aplikuje ohľadom tohto nároku spravidla ustanovenia občianskeho hmotného práva, vrátane ustanovení o náhrade škody, premlčaní, nevynímajúc ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa.

20. V danej právnej veci si uplatňuje žalobca voči žalovanému nárok na náhradu škody a tento nárok na náhradu škody žalobcu má základ v spotrebiteľskej zmluve. Ide o vzťah medzi obchodníkom a spotrebiteľom, pričom spotrebiteľ úver prijíma na spotrebu. Teda ide o typicky občianskoprávny vzťah. Spotrebiteľský úver je jeden z najfrekventovanejších občianskoprávných vzťahov.

21. V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, je potrebné v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov (premlčanie, odstúpenie od zmluvy), na tieto vzťahy aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo.

Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikčná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a teda ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, sp. zn. 21Co/193/2014 zo dňa 27.08.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015.

Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014)

22. V danej právnej veci bola zo strany žalovaného vnesená námietka premlčania uplatneného nároku a preto súd prvej inštancie ešte predtým, ako pristúpil ku skúmaniu splnenia predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi, zaoberal sa otázkou premlčania uplatneného nároku žalobcu.

Premľčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone - premlčacej doby na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania, keď následkom je zánik súdnej vymáhateľnosti nároku, v dôsledku čoho premlčané právo súdnym rozhodnutím už oprávnenému nemožno priznať. V prípade uplatňovania nároku zo spotrebiteľskej zmluvy súd prihliada na premlčanie aj bez návrhu.

Vzhľadom na skutkové okolnosti danej právnej veci je súd toho názoru, že poškodený, t.j. žalobca sa dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, okamihom, kedy zistil skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie vzniknutej škody a zodpovedného subjektu. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nemožno automaticky spájať s okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozsudku v trestnej veci. V predmetnej trestnej veci podľa vyjadrenia žalobcu podal sám trestné oznámenie na OR PZ Humenné vo veci podozrenia zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods.1 Trestného zákona žalovaným, teda je nepochybné, že žalobca už týmto momentom disponoval vedomosťou o skutkových okolnostiach týkajúcich sa vzniknutej škody a zodpovedného subjektu. Okrem toho, vzhľadom na neplnenie si povinností z uzatvorenej úverovej zmluvy žalovaným, sa celý dlh žalobcu stal splatným ku dňu 18.06.2006, ako uviedol sám žalobca. Nakoľko zo strany žalovaného neboli v prospech žalobcu poukázané žiadne úhrady na splnenie jeho záväzku z úverovej zmluvy, žalobca už k uvedenému dňu mal vedomosť o výške škody a o tom, ktorým subjektom táto škoda bola spôsobená.

Následne v trestnom konaní vedenom na tunajšom súde bol žalovaný uznaný vinným z prečinu úverového podvodu a trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 19.04.2007.

Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, premlčacia lehota sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyrozumený o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračuje (R 31/1974), (rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 22. decembra 1983, sp. zn. 5 Cz 27/83, R 29/1985).

Poškodený v začatom konaní riadne pokračuje tiež vtedy, ak po skončení iného (trestného) konania v primeranej lehote pokračuje v konaní podaním návrhu (žaloby) na uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní. Ak (podľa okolností prípadu) poškodený v konaní riadne pokračuje podaním návrhu o uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní, premlčacia doba nezačne znovu plynúť dňom právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom konaní, ale jej plynutie bude naďalej prerušené až do právoplatného skončenia tohoto (nadväzujúceho) konania (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 13. novembra 2008, sp. zn. 21 Cdo 2958/2007).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 43/2010 z 29. februára 2012: „Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia poškodenému. Keďže žalobkyňa podala žalobu na náhradu škody na súde prvého stupňa až 7. júla 2008 a žalovaní 2/ a 4/ v súdnom konaní vzniesli námietku premlčania práva žalobcu na náhradu škody, odvolací súd správne zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a žalobu zamietol, keďže premlčané právo mu už nebolo možné v súdnom konaní priznať.“

Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto dospel k záveru, že najneskôr ku dňu 19.04.2007 žalobca nepochybne mal vedomosť o skutkových okolnostiach týkajúcich sa vzniknutej škody a zodpovedného subjektu za škodu. Subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu voči žalovanému súdnou cestou tak začala najneskôr plynúť dňom 20.04.2007 a uplynula dňa 20.04.2010. V danej právnej veci bola však žaloba podaná až dňa 17.06.2016, teda po uplynutí zákonnej dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Súd preto žalobcovi uplatnený nárok z dôvodu jeho premlčania v tomto súdnom konaní nemohol priznať a žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a preto súd žalovanému v zmysle uvedených zákonných ustanovení priznal nárok na plnú náhradu trov konania. O konkrétnej výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.